

anden. Forsætningen kan altsaa ikke virke paa Grund af Overgreb indenfor Rigsdagen, og saa maa den endelige Følge blive, at Regjeringen maa supplere, hvad Thinget ikke kan udrette. En saadan Udtalelse paa et saadant Tidspunkt som det nuværende, da det hedder, at Landstinget i No og Fredelighed skulde sidde og føre en saglig Behandling af Finantsloven i dets Udvalg, et Udvalg, hvoraf det ærede nævnte Medlem selv er Medlem, forekommer mig, jeg kan næsten sige saa høist mærkelig, at jeg ikke veed, hvordan jeg skal betegne den. Hvis man tør tro vedkommende Blads Referat, hvilket jeg vel tør, da det er et Blad, som for øvrigt deler Anskuelse med det ærede Medlem, synes det mig, at det ærede Medlem herved har foregrebet Stillingen. Han erklærer omtrent rent ud, at det Forsøg med Finantsloven i Udvalg og de mange Forsikringer om den Beredvillighed, som dette Thing er i Besiddelse af til at imødekomme det andet Thing o. s. v., have overmaade lidt paa sig. At Regjeringen skulde supplere, hvad Thingene ikke kunne udrette! Derved kan jo simpelt hen kun forstås, at naar vi den 1ste April staa uden enten midlertidig Finantslov eller ordinær Finantslov, skulle vi have et Provisorium. Nu veed jeg vel, at det ærede Medlem saa ofte har beraabt sig paa Grundlovens § 25, at der i visse Tilfælde kan udstedes provisoriske Finantslove; men der siges jo udtrykkelig: de maa ikke stride imod Grundloven, og dennes § 49 siger lige saa udtrykkelig, at inden Finantsloven er vedtaget, maa Skatterne ei opkræves, og ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven eller en Tillægsbevillingslov. Det er jo forøvrigt en Giendommelighed ved enkelte af vore mere fremragende Mænd her i Landet, at der er en saadan vis Fripostig Tilbøielighed til at fortolke, hvor den sunde Mennekesforstand i Virkeligheden synes, at ingen Fortolkning gjøres fornøden, og det er denne Tilbøielighed, jeg ikke kan Andet end finde baade uheldig og beklagelig. Jeg er saa vis paa som Noget, at det er en af Narjagerne til, at Striden er bleven bittere og skarpe, at den menige Mand let kommer til at faae den Mening, at der skal gjøres visse kunstige Forsøg paa paa den ene eller anden Maade at rive nok en lille Flænge i vor Forsætning, og det er det, han suldt og fast har foresat sig, at det skal ei ske. Vi fik desværre et Skaar i Forsætningen 1866 umiddelbart ovenpaa den uheldige Krig med Tabet af en Del af Riget. Det var et sorgeligt Tidspunkt, men maasse for saa vidt vel valgt. Befolkningen var til Dels lammet og nedbøjet af

de store Tab, vi havde lidt baade i den ene og den anden Henseende. Tidspunktet kunde næppe have været beleiligere til at foretage en Indskrænkning, som maaste adskillige ærede Medlemmer syntes kunde være baade nødvendig og behagelig. Havde vi ikke faaet den Forandring af dette Things Sammensætning ved den gennemsete Grundlov af 1866, er jeg overbevist om, at vi ikke havde sidet i en Strid som den nuværende. Jeg kom den Gang ind som nyt Medlem for at deltage i den sidste Afgjørelse af Grundlovsagen, og jeg vil nu tilføie, at det var et af de smerteligste Diebliske i mit Liv, da Folkethingets Flertal i en sildig Midnatstid gav den forandrede Grundlov sin Tilslutning. Jeg siger: Havde man ikke faaet Forandringen paa det Tidspunkt, havde man næppe faaet den nogen Sinde. Og dersom det nu kunde lykkes at faae fortolket Grundlovens Skattebevillingsret for Befolkningen saaledes, at naar Thingene ikke kunne enes med Regjeringen om en Finantslov ved Finantsaarets Udløb, skal det staa Regjeringen frit for paa egen Haand at supplere, hvad Thingene ikke kunne udrette, saa, siger jeg, er man kommen endnu et Skridt videre, og det saa meget, at Resten vil faae grumme lidt Betydning. Men jeg gjentager: Det er mit Haab, at Befolkningen vil sette en Stopper for disse Forsøg. Derfor kan jeg kun atter og atter bede det ærede Things Flertal betænke, om det dog ikke var bedst, at man paa en fornuftig og fredelig Maade kom ud over disse Vanfeligheder i Stedet for at spænde Buen saa stramt, at den tilsidt brister. — Ja, jeg har maasse trættet det ærede Thing altfor længe, men jeg vil nu til Slutning aflægge en Tak for, at man har hørt paa mig med en saadan No og Opmærksomhed, som Tilfældet har været, og jeg vil føie den Forsikring til, at om mine Ord maasse have været mindre formfuldendte og maasse hiit og her stødt En og Anden, saa ere de udgaaede fra en ærlig og oprigtig Overbevisning om, at vi maa se Alle i Forening at komme til et Resultat, der kan være til Gavn og Glæde for vort Fædreland, som jeg ikke mindre elsker end de, der have den modfatte Betragtning. Jeg vil haabe, at det ikke skal blive Tilfældet, at man skulde slides op i indbyrdes Strid og Uenighed til Spot og Skam for andre Nationer og til Skade for os selv.

Formanden: Jeg har ikke villet standse det ærede Medlem i hans vel udførlige Gjentagelse af Udtalelser i Pressen og dertil knyttede Bemærkninger; thi paa den Maade, hvorpaa hans Foredrag var anlagt, kunde jeg ikke finde en saadan Gjentagelse